

Työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) hallinnonalan toimijoiden strategiset painopisteet, toimialat ja osaamiskeskittymät

Työryhmä on keskittynyt työssään perinteiseen teollisuuteen ja teollisuuspolitiikkaan. Sama valuvika on ollut nähtävissä myös maamme hallitusohjelmassa.

Globaali talous ajaa myös Suomen elinkeinorakennetta kohti palvelualaistumista. Tämä ei ole mielipidekysymys vaan tosiasia. Se on myös kehityssuunta, jota ei ole tarvetta pelätä tai hidastaa, vaan tärkeää on tiedostaa etenemissuunta ja ohjata sitä parhaan mukaan.

Jotta Suomen suunta on kohti tuotavuuden kasvua ja korkeaa työllisyyttä, tarvitsemme TKI-investointeja ja koulutustason nostoa paitsi perinteiseen teollisuuteen myös yksityisille palvelualoille. Tällä hetkellä tämä ei näy lausuttavassa TEM:n dokumentissa.

Palvelualojen merkitystä ja mahdollisuuksia kestäväan kasvuun sekä uusien toimialojen synnyttämiseen ei ole tunnistettu työryhmän työssä tarpeeksi. Tämä on suuri sääli, sillä palvelualat kattavat jo nyt yli puolet Suomen bruttokansantuotteesta ja suunta on ylöspäin. Palvelualat ovat kestäväan kasvun oleellinen tekijä. Nyt ei ole oikea aika juuttua maamme elinkeinopoliittisen tulevaisuuden yksipuoliseen suunnitteluun, vaan tarkastella kotimaisia elinkeinoja laajasti ja ennakkoluulottomasti.

Luvut puhuvat puolestaan. Vuonna 2022 yksityisten palvelualojen osuus työvoimasta oli yli 50 prosenttia ja bruttoarvonlisäyksestä 50,7 prosenttia. Vuoden 2009 ja 2023 välisenä aikana työllisten määrä palveluissa kasvoi 219 000 henkilöllä. Samaan aikaan rakentamisessa kasvu oli vain 7000 henkilöä. Teollisuudesta vähentyi samana ajanjaksona 35 000 työllistä ja alkutuotannosta 22 000. Koko taloudessa työllisten määrä kasvoi 200 000 henkilöllä eli työllisyyden kasvu oli lähes kokonaan palvelualojen varassa. (Lähde: [Työllisyys - Elinkeinoelämän keskusliitto](#))

PAM kannattaa valtion aktiivista teollisuus- ja elinkeinopolitiikkaa, mutta huomauttaa, että keskittymällä vain perinteiseen teollisuuteen sokeudumme helposti muilta potentiaalisilta kasvualoilta. Myös TEM:n hallinnonalan erityistehtäväyhtiöiden ja virastojen on painopisteissään peilattava tätä todellisuutta. Toiminnan ei voida olettaa jatkuvan vanhaan malliin, vaan rahoituspäätöksissä ja kotimaisen elinkeinopolitiikan kehittämisessä on huomioitava vahvemmin yksityiset palvelualat.

PAM esittää, että TEM:n tutkimus- ja rahoitustoimijoiden painopisteisiin lisätään yksityisten palvelualojen kasvun generoiminen ja tukeminen. Lisäksi uusien palvelulinkeinojen osaamiskeskittymien ja liiketoimintaekosysteemien kehittämistä ei pidä ylenkatsoa. Ikävä kyllä näin on Suomessa toimittu jo pidemmän aikaa, minkä tulokset näkyvät mm. globaalin verkkokaupan kehittymättömyytenä verrattuna kansainvälisiin kilpailijoihin.

Helsingissä, 13. marraskuuta 2024

Palvelualojen ammattiliitto PAM ry

Annika Rönni-Sällinen
puheenjohtaja

Lisätietoja:
Elin Blomqvist-Valtonen
yhteiskuntasuhteiden vastaava
puh. 0407753040
elin.blomqvist-valtonen@pam.fi